

تحلیل‌های بازار نفت از آینده‌ای مبهم خبر می‌دهند: | حکایت التهاب ماندگار بازار نفت

در ۳ ماه اخیر، اختلال‌های بازار نفت آمدند و رفتند و آنچه ماند نگرانی از تحریم‌های نفتی ایران و خروج نفت این کشور از بازار جهانی بود.

به گزارش پایگاه خبری و اطلاع رسانی مشعل؛، در ۳ ماه اخیر، اختلال‌های بازار نفت آمدند و رفتند و آنچه ماند نگرانی از تحریم‌های نفتی ایران و خروج نفت این کشور از بازار جهانی بود. بعید نیست که این اختلال تا ۳ ماه آتی و ۳ ماه بعدش نیز اوضاع بازار را مشوش سازد. در این میان، پیش‌بینی‌ها از رسیدن قیمت طلای سیاه به بشکه‌ای ۱۰۰ دلار که زمانی تنها امکانی دور از ذهن بود، روز به روز بیشتر باورپذیر می‌شود. تا کنون سازوکار مناسبی برای جبران خروج ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه نفت ایران از بازار اندیشیده نشده است و همین امر هم آینده بازار را در هاله‌ای از ابهام فرو می‌برد. تا اینجای کار برنت توانسته بعد از ۴ سال مرز ۸۰ دلار را درنوردد. با وجود این، وقایع بازار نفت در روز گذشته آنچنان حماسی نبود و افزایش قیمت نفت با انتشار خبر افزایش تولید نفت عربستان به ۲۰ سنت محدود شد تا نفت خام دریای شمال بشکه‌ای ۸۱ دلار و ۹۲ سنت معامله شود.

با نزدیک شدن تاریخ تحریم‌های نفتی ایران هر روز بازار آینده کاهش سهم ایران از عرضه بازار و تشدید تنگنا را نزدیک‌تر می‌بیند. با این همه، افزایش صادرات دیگر تولیدکنندگان بزرگ نفت باعث شد تا قیمت طلای سیاه در روز جمعه آنچنان افزایش پیدا نکند.

قیمت نفت خام دریای شمال در سال ۸: ۲۰ دقیقه صبح به وقت گرینویچ با ۲۰ سنت افزایش به ۸۱ دلار و ۹۲ سنت رسید. قراردادهای آتی برنت در هفته گذشته رکورد ۴ ساله خود را زد و به بشکه‌ای ۸۲ دلار و ۵۵ سنت رسید. اما در کل و از ابتدای تابستان به بعد، ۳ درصد افزایش قیمت را تجربه کرد.

قیمت نفت خام امریکا نیز روز گذشته 20 سنت افزایش یافت و به 72 دلار و 32 سنت در هر بشکه رسید. قیمت وست‌تگزاس اینترمدیت تنها در ماه جاری 3.5 درصد افزایش یافت و از ابتدای تابستان به این سو، قیمت این گرید نفتی 2.6 افزایش را ثبت کرده است.

استفن اینس از شرکت مبادلات انرژی اونا‌دا در این باره به سی‌ان‌بی‌سی گفت: «تحریم‌های ایران باعث شده تا بازار همچنان ملتهب و اختلالات همچنان پابرجا بمانند. با وجود اینکه خبر قطع احتمالی عرضه ایران مهم‌ترین خبر روز است اما باید در نظر داشت که تولید اوپک نیز از محل‌های دیگر ممکن است افزایش یابد».

تحریم‌های ایالات‌متحده علیه ایران که سومین تولیدکننده بزرگ سازمان کشورهای صادرکننده نفت به حساب می‌آید، از روز چهارم نوامبر یعنی 5 هفته دیگر آغاز می‌شود. بر اساس این تحریم‌های واشنگتن از خریداران نفت ایران خواهد خواست تا واردات خود از این کشور را به میزان صفر کاهش دهند. همه تلاش‌های امریکا به گفته مقامات این کشور در جهت اجبار «ایران به شروع مذاکرات روی توافق هسته‌ای جدید و کاهش سطح تحرکات منطقه‌ای این کشور» صورت می‌پذیرد.

دیگر کشورهای اوپک در ماه‌های اخیر تولید خود را افزایش داده‌اند اما به گفته تحلیل‌گران، همزمان با تشدید تنگنای عرضه، ذخایر نفت در سطح جهان رو به کاهش بوده است.

بسیاری امید زیادی به عربستان سعودی دارند تا ظرف دو تا سه ماه آینده، نفت کافی را برای جبران کاهش صادرات ایران وارد بازار کند.

دو منبع آشنا با نحوه سیاست‌گذاری‌ها در سازمان کشورهای تولیدکننده نفت به سی‌ان‌بی‌سی گفته‌اند که عربستان سعودی و دیگر تولیدکنندگان در حال بحث در مورد افزایش روزانه 500 هزار بشکه از سوی اوپک و غیراوپک هستند.

با وجود این، بانک سرمایه‌گذاری «ای‌ان‌زی» در یادداشتی که در روز جمعه منتشر شد اعلام کرد که بعید است که افزایش تولید عرضه‌کنندگان بزرگ در بازار نفت ضرر 1میلیون و 500 هزار بشکه‌ای حاصل از اعمال تحریم‌های نفتی بر ایران را جبران سازد.

ایران در ماه مه سال 2018، یعنی همزمان با خروج دونالد ترامپ از برنامه جامع اقدام مشترک، شاهد رکورد زنی صادرات خود در آن سال

بود. در آن مقطع، ایران با صادرات 2 میلیون و 71 هزار بشکه در روز، 3 درصد مصرف نفت جهان را تامین می‌کرد.

فتر قیمت نفت و داستان تحریم

تا ابتدای تابستان کاهش تولید و تنگنای عرضه به چنان عامل مهمی در بازار تبدیل شده بود تا آنجا که احتمال افزایش قیمت نفت به مرز 100 دلار، یکی از خبرهایی است که از روز بعد از تحریم نفتی ایران به کرات شنیده شد. حتی رئیس‌جمهور ایالات متحده نیز در ماه آوریل از اوپک به دلیل «بالا نگه داشتن تصنعی قیمت‌ها» انتقاد کرد. همه این‌ها کشورهای اوپک‌پلاس را بر این داشت تا در نشست 174ام خود در شهر وین اتریش تصمیم در جهت کاهش عرضه بازار بگیرند. با گذشت نزدیک به 3 ماه از آن تاریخ و آرامش نسبی بازار در این مدت، باز شیخ تنگنا آسمان بازار نفت را پوشانده است و از هر گوشه و کنار گزارش و تحلیلی درباره تشدید تنگنا یا افزایش قریبالوقوع قیمت نفت به چشم می‌خورد. تفاوت اخبار کنونی با آنچه پیش‌تر مطرح می‌شد این است که حال خبرها بیشتر رنگ و بوی واقعیت می‌دهد و نگرانی‌ها بیشتر به واقعیت نزدیک می‌شود.

یکی از تحلیل‌های جدید در این باره را مدیر بخش تحقیقات کالای بانک استاندارد چارترد مطرح کرده است. به گزارش اسان‌دپی‌گلوبال پلاتز، وی پیش‌بینی کرد تحریم‌های امریکا علیه ایران ممکن است باعث کمبود شدید عرضه در بازار تا پایان امسال شده و قیمت‌های نفت را به 100 دلار برساند.

پل هوررسل در حاشیه کنفرانسی در لندن به پلاتس گفت: «بازگشت تحریم‌های امریکا علیه ایران در نوامبر احتمالاً تولید نفت ایران را حدود 1.4 میلیون بشکه در روز تا پایان امسال کاهش می‌دهد، با این حال کاهش تولید ایران در سال آینده کمتر از 1.4 میلیون بشکه در روز خواهد بود، زیرا ایران پیش از این نیز راه‌هایی برای صادرات نفت خود پیدا کرده بود».

هوررسل ادامه داد: «کمبود عرضه برای سه ماهه چهارم امسال به خصوص در دسامبر و احتمالاً در اوایل سه ماهه اول سال آینده پیش‌بینی می‌شود. ما انتظار نداریم قیمت نفت در سال آینده به 100 دلار در هر بشکه بالغ شود، اما احتمال اینکه به دلیل نگرانی‌های بازار در سه ماهه چهارم به بالای 90 دلار و تا 100 دلار صعود کند، خیلی دور نیست به خصوص که نفت برنت اکنون 82 دلار در هر بشکه معامله می‌شود».

بانک استاندارد چارترد هفته گذشته با اشاره به تحریم‌های امریکا علیه ایران و کندی رشد تولید شیل امریکا، قیمت مورد پیش‌بینی برای نفت برنت در سال ۲۰۱۹ را سه دلار افزایش داده و به ۷۸ دلار رساند و قیمت برنت برای سال ۲۰۲۰ را هفت دلار افزایش داده و به ۸۵ دلار در هر بشکه رساند.

این بانک پیش از بازبینی پیش‌بینی خود، برآورد کرده بود تحریم‌ها تولید ایران را تا پایان امسال یک میلیون بشکه در روز کاهش خواهد داد. استاندارد چارترد در یادداشتی تحقیقاتی که به دست پلاتس افتاده نیز آورده است: «میزان کندی تقاضا احتمالا کمتر از کندی رشد تولید امریکا و افت عرضه نفت ایران خواهد بود، با این حال قیمت‌های نفت معمولا نسبت به نگرانی‌ها پیرامون کندی تقاضا حساسیت ویژه‌ای از خود نشان می‌دهد، در حالی که شبح بحران‌های اقتصادی گذشته همچنان بازار را آزار می‌دهد».

بازی نامعلوم عرضه و تقاضا

از طرفی، نمی‌توان گفت که دنیا با نبود نفت ایران، بدون نفت خواهد ماند. در کشورهای غیراوپکی مانند ایالاتمتحده تولید نفت هر روز در حال افزایش است. اداره اطلاعات انرژی امریکا هفته گذشته برآورد کرد که تولید نفت در هفته گذشته به بالاترین میزان خود یعنی 11 میلیون 100 هزار بشکه در روز رسید.

حل مشکل خط لوله انتقال نفت در حوضچه عظیم پرمین در جنوب ایالاتمتحده می‌تواند تولید این کشور را بیشتر هم کند. از طرفی، افزایش قیمت نفت به 100 دلار خود می‌تواند مشوقی برای حل مشکل خط لوله و انگیزه‌ای برای افزایش تولید در امریکا و سایر کشورهای غیراوپک شود.

این خود به یکی از نگرانی‌های تولیدکنندگان کلاسیک نفت بدل شده است. به گزارش سی‌ان‌بی‌سی، عربستان سعودی با نگاهی به سال 2019، نگران است که افزایش تولید نفت شیل در ایالاتمتحده به ایجاد دور جدید مازاد عرضه در بازار کمک کند. تقویت ارزش دلار و ضعف بازارهای نوظهوری مانند ترکیه که به کاهش تقاضای نفت در سطح جهان منجر می‌شود، به نگرانی سعودی‌های می‌افزاید.

برآورد سازمان کشورهای صادرکننده نفت نشان می‌دهد که کشورهای غیراوپک رقیب به رهبری ایالاتمتحده در سال 2019 تولید خود را به میزان 2 میلیون و 400 هزار بشکه افزایش خواهند داد. این درحالی

است که با استناد به اوپک، تقاضا برای نفت در سال آتی تنها 1 میلیون و 500 هزار بشکه رشد خواهد کرد.

با این اوصاف، معلوم نیست که اعمال تحریم‌های نفتی علیه ایران به چه نتیجه‌ای ختم شود. ممکن است شوک قیمتی به بازار وارد شود. در آن صورت باید دید که آیا عربستان و روسیه می‌توانند تولید خود را افزایش دهند یا امریکا به ذخایر استراتژیک خود متوسل خواهد شد یا خیر؟ اما اگر افزایش قیمت در بازار مانا باشد، آنگاه تقاضا نیز کاهش بیشتری نسبت به آنچه که اوپک پیش‌بینی کرده را تجربه خواهد کرد و عرضه نیز لاجرم بیشتر خواهد شد. مختصات زمانی و فضایی نقطه تعادل بازار اما در تاریکی‌های آینده نامعلوم است.

منبع: تعادل